

РАДОСТ ЈЕРЕМИЈИНОГ КРСТА У ГОРАЖЕВЦУ

Јеремијин дан у Гораждевцу. Од раног јутра жагор на, у последње време све чешће празним, сеоским улицама. Ужурбали се Гораждевчани, и износе пред кућу столове са разнима ђаконијама, вешто припреманим претходних дана. Дошли гости из близа и далека да са мештанима овог древног метохијског села прославе Светог пророка Јеремију, учествују у светој литургији и литији, поделе са домаћинима радост и тугу, добро и зло. Макар на један дан.

У цркви Успења Пресвете Богородице литургију су служили свештеник домаћин о. Ненад Нашпалић, са парохом пећким Драганом Видомановићем, и јеромонахом Петром из манастира Високи Дечани. Са народом у цркви појале су и монахиње ђаковачке и пећке.

Други део свечаног богослужебног чина преселио је окупљене у порту преко пута, испред цркве брвнаре, најстарије на Балкану, посвећене баш светитељу у чији су се спомен данашњи свечари и гости окупили. Ту се освештавају колач и жито, а први пут, у чесницу умешену за ову прилику, Милорад Арлов, председник Одбора за помоћ Србима на Косову и Метохији, из Бања Луке, је уметнуо златник са ликом Светог Јеремије. Тискала су се дечица у народној ношњи, али и она којој су мајке јутрос припремиле празничну одећу, како би од пријатеља из Републике Српске примила комадић чеснице и у њему, „ако им се посрећи,“ златник. Радознале дечје очи су се убрзо устремиле ка седмогодишњем дечаку Милутину Димитријевићу, којем се срећа осмехнула и златник је дошао у његове руке, сакривен у залогају освећеног хлеба.

д Милорада Арлова, мали Милутин је добио и шал са натписом „Република Српска“, на шта је окупљени народ поздравио добротвора громким аплаузом.

Арлов је честитао празник сабранима, позвао децу из Гораждевца и ове године у госте у Републику Српску, а свештеницима пожелео да окупљају народ под крстом увек, јер како је рекао: „ У историји, нама Србима, многи симболи су хтјели да се ставе на главу, на чело, али крст је био један који је остао да нас окупља до дана данашњег. Вјерујмо у њега! Живи и здрави били!“.

Овогодишњи домаћин, из породице Јововић, млади Немања, је носио крст на челу литије која је убрзо кренула да освештава поља и њиве и проноси благодат сеоским улицама. У литији и ван ње, чуо се радостан поздрав „ срећна крста!„ а крстоносац Немања је крстом закрштавао млеко изнето пред сваку кућу уз многобројне друге домаће производе. Остали из литије су се служили изнетим и наздрављали домаћинима.

Пуна три сата је литија ишла кроз село, симболично освештавала домове и њихове укућане, да би се врхунац традиције одиграо на сеоском потоку, после урезивања крста у још један велики, стари, храст.

Крстоносац је, прекрстивши се, направио корак ка потоку и убрзо је својим телом, урањајући у воду прво ка истоку, па ка западу, па онда на десну и леву страну, закрстио воду. Уследило је ускакање момака и дечака у поточић,

а и покоја се девојчица осмелила да загази у воду, доста хладну за ово доба године.

„Ваља се тако за здравље и спасење!“ чуо се коментар окупљених бака под

жалосном врбом крај сеоске воденице. И из тмурних облака почела је да сипа киша. Од ње нико није бежао, нико се није скривао. „То је прави благослов у овоме дану“, добаци неко.

Андреј Лисовој, Рус, шеф канцеларије Руске Федерације у Приштини, учесник свечане литије посматрајући први пут овај обичај, већ испрскан водом од неколицине сеоских младића, прокоментариса уз благи осмех: „ Баш је добро што пада киша! Не иде да једни буду посве мокри, а други да само посматрају. Имам осећај да смо овде, сада, сви доживели поновно крштење.“

И заиста, радост Јеремијиног крста се наставила упркос киши. Момци са барјацима су наставили да иду даље певајући „ Крстоноше Бога моле, Господи помилуј!“, а народ, сад већ мокар од воде и кише ишао за њима.

Литија се на кратко задржала и под старим хростом недалеко од споменика Гораждевчанима убијеним у последњем рату, а затим се упутила у црквену салу где је породица Јововић приредила трпезу љубави за све сабране.

„ Ту сам рођен ту остајем божура ми мог, ој божуре, ој симболе боја косовског...“ опет се, као и ранијих година чула песма. Не обична, већ заветна. Као да су је за домаћине поручиле седе старине са фотографија на

зиду, чији су погледи упрти у ово село, у којем је, са засеоцима, од некадашњих 2 500 становника, данас остало једва 600. Први пут се на скупу појавио и отац убијеног на Бистрици Пантелије Дакића. Његов син, Немања, се прихватио Јеремијиног крста за наредну годину, па је дошао да подржи овогодишње домаћине и честита им славу.

Тако је и ове године настављена вековима дуга традиција прослављања Јеремијин дана, који је празник молитве, окупљања, радости и наде. Док је обичаја у селу, биће у њему и Срба и Православља.

pravoslavie.ru